

**FÖRENINGEN FÖR
PEDAGOGISK
UTVECKLING
I SVENSKA MUSEER**

Verksamhetsberättelse FUISM 2022

Året som gått

Verksamhetsåret 2022 har präglats av att försöka hitta till ett nytt normalläge efter pandemiåren som gått, och ta vara på de lärdomar som tillkommit. Styrelsen har arbetat för att åter igen kunna erbjuda medlemsaktiviteter i fysisk form, vilket har saknats av många medlemmar. Samtidigt har styrelsen sett en ökad efterfrågan på möjlighet till digitalt deltagande, varvid flera av aktiviteterna har kunnat erbjudas i hybridform. Detta ökar också tillgängligheten, eftersom flera har möjlighet att delta digitalt än vad det är som kan resa till fysiska träffar.

Styrelsen har under året arbetat för att lyfta pedagogens roll i branschen. Föreningens årsmöte för 2023 har förlagts till Sveriges museers Vårmöte, precis som flera andra ämnesspecifika föreningar gör. Styrelsen har även planerat en programpunkt till Vårmötet som blev antagen, i vilken det blir ett panelsamtal kring pedagogens roll i det demokratiska samtalet.

Under året har ett arbete med att utvärdera institutionsmedlemskapet påbörjats av en arbetsgrupp i styrelsen. Detta arbete kommer att fortsätta under kommande verksamhetsår, med syfte att uppdatera innehållet i institutionsmedlemskapet så att det bättre speglar efterfrågan.

Årsmöte och fokus på pedagogik-dagen

FUISM:S årsmöte och Fokus på-dagen ägde rum på Världskulturmuseet i Göteborg den 21 mars 2022, med möjlighet att se föreläsningarna digitalt. Förmiddagen ägnades åt årsmöte samt presentationer av de nominerade till Årets pedagogiska pris. Eftermiddagen ägnades åt konferensen Fokus på, och olika visningar på museet. På grund av tågförseningar för en av föreläsarna ändrades programordningen lite, men allt löste sig!

Det var 42 som anmälde sig för att vara med på plats, ytterligare 14 digitalt. Två av dem som anmält sig till att vara på plats deltog i stället digitalt. Utöver dessa FUISM-medlemmar var också tre inbjudna gäster.

Årets tema för Fokus på var Pedagogik i förändring.

Philippa Nanfeldt, som fram till 2020 var intendent för den pedagogiska verksamheten på Göteborgs konstmuseum, höll en presentation om hur konstpedagogens roll har förändrats till hur den ser ut idag.

Världskulturmuseet anordnade fyra olika visningar där konferensens deltagare själva fick bestämma vilken de ville vara med på.

- Margareta Persson berättade om *Utveckling i skoluppdraget* utifrån utställningarna *Tillsammans* och *i Viva México!*
- Mattias Kästel berättade om *Utveckling av digital förmedling* utifrån Världskulturmuseernas digitala resurser.
- Sten-Karl Hedin och Björn Lindgren berättade om *Utveckling av livslångt lärande* utifrån utställningen *Korsvägar*.
- Linn Nyberg berättade om *Pedagogens roll i förändring*, utifrån museipedagogernas roll på Världskulturmuseet, från museets tillblivelse 2004 tills idag.

Jonas Lindwall, intendent på Livrustkammaren, berättade om Livrustkammarens arbete med sociala medier.

Efteråt anordnades samtalsgrupper där deltagarna bland annat diskuterade lärdomar från dagen och utmaningar för pedagoger.

Sista punkten för dagen var FUISM har ordet. Där berättade Charlotte Ahnlund Berg från Riksantikvarieämbetet om deras arbete och framtid med koppling till museipedagogik.

Höstkonferensen

Den 28 november anordnades en konferensdag i hybridform, med möjlighet att delta både fysiskt och digitalt. Träffen ordnades på Västmanland läns museum. Det planerades även för en träff på Västernorrlands läns museum som tyvärr inte blev av på grund av för få anmälda. Alla medlemmar i FUISM välkomnades att delta vid den plats som passade en bäst. Dagen innehöll även ett digitalt gemensamt inslag i form av en föreläsning. Föreläsningen gick att ta del av tillsammans med kollegor på något av de två museerna eller hemifrån för den som inte kunde resa.

I Västerås på **Västmanlands läns museum** var temat för dagen Objektsteater – en metodworkshop om museipedagogikens möjligheter att kombinera deltagarkultur, hållbarhet och museernas berättelser/kulturhistoria. Workshopen riktar in sig på föremåls livscyklar. Deltagarna fick prova på och diskuterar hur metoden inspirerar museipedagogisk praktik. Workshopen leddes av Jennie Schaeffer, länsmuseumschef, forskare och projektledare för "Koldioxidsteater" där objektsteatermetoden utvecklades.

Så här många deltog: 37 st

I Härnösand på **Västernorrlands läns museum** planerades också en träff som tyvärr inte blev av. Laura Brander, projektledare och pedagogisk utvecklare, skulle planera ett nytt projekt om Kulturarvs pedagogik. Därefter visning av Forttidsresan med fokus på de erbjudanden som finns i utställningen för interaktivitet. Visning av den nya basutställningen för yngre barn Småfolk – i landet SmåningOm. Sofia Eriksson-Bergström, pedagogisk utvecklare vid museet och lektor i pedagogik vid Mittuniversitet, skulle berätta om processen och framtagandet av utställningens kunskapsobjekt och utformning. Processen har utgått från förskolans läroplan, pedagogisk forskning samt kulturarvet.

Gemensam **digital föreläsning**: *Att skapa digitala relationer*. Mot bakgrund av pandemins digitala omställning för pedagogisk förmedling och kommunikation i digitala medier berättade Freja Holmberg och Johan Lindblom från Göteborgs konstmuseum om koncept och erfarenheter av att möta publiken genom skärmen. Föreläsningen handlade om hur vi utvecklar och förstärker den digitala museiupplevelsen. Med en inblick i hållbara digitala strategier som ger effekt och bygger relationer med publiken. Freja Holmberg är intendent för pedagogiken på Göteborgs konstmuseum. Johan Lindblom arbetar som digital kommunikator för Göteborgs museer och konsthall. Han arbetar just nu med ett forsknings- och utvecklingsprojekt kring digitala relationer med fokus på storytelling. Så här många deltog digitalt: 35 st.

Totalt antal deltagare under höstkonferensen: 72 st

Under den digitala föreläsningen tappade vi uppkopplingen en kort stund men kunde snabbt åtgärda problemet. Efter föreläsningen kunde diskussioner fortgå på respektive plats.

Årets pedagogiska pris 2021

FUISM delade för tolfte året i rad ut Årets pedagogiska pris. Till 2021 års pris kom det in totalt 26 nomineringar. Styrelsen tog fram tre finalister som föreningens medlemmar sedan fick rösta på:

- **Hallwylska museet: "Ring dåtiden"**
- **Göteborgs konstmuseum: "Konst på besök"**
- **Nordiska museet: "Mitt liv"**

Bidragen presenterades den 21 mars, i samband med föreningens årsmöte. Medlemmarna röstade fram Hallwylska museets projekt "Ring dåtiden" som vinnare. Motiveringen löd:

"Ring dåtiden är ett lysande exempel på när det digitala på ett enkelt sätt stärker upplevelsen istället för att vara en barriär. Dramatiseringen tillför en extra dimension till det digitala mötet, och formatet skapar möjligheten att komma nära trots distans. Att det är en slump vem som svarar på andra sidan luren och samtidigt ett improvisationsmoment förhöjer upplevelsen ytterligare."

Vinnaren tillkännagavs den 26 april under museernas vårmöte i Halmstad.

Regionalt arbete under 2022

Regionansvariga har upplevt det svårt att väcka intresse för medlemsaktiviteter i regionerna under året. Det kan vara en effekt av pandemin som dröjer sig kvar. För att hitta lösningar på ökat engagemang bland medlemmar ska de fem regionansvariga träffas kontinuerligt, med start 2023. Syftet är att hitta förutsättningar och behov som önskas av medlemmar. FUISM kan stå för kostnader för fika vid medlemsträffar men engagemanget och idéerna hoppas vi kan initieras av medlemmar.

Region Stockholm/Gotland

Under 2022 anordnades tre pedagogträffar i region Stockholm/Gotland. Den första genomfördes 19 maj på Stadsmuseet med fokus på utställningen *Vems är du? Nationella minoriteter i Stockholm*. I utställningen ryms berättelser om den långa historia de nationella minoriteterna har i Stockholm. Utställningens producenter och etnologer guidade och ledde kvällens samtal.

Den andra träffen var den 25 augusti på Medeltidsmuseet. Museichef och antikvarie berättade om Medeltidsmuseets pedagogiska verksamhet under 36 år med exempel från 6-årsverksamhet, visningar och vandringar, lärarkvällar samt digitalt utbud. Kvällen bjöd också på en kort visning av museet.

Den tredje medlemsträffen var på Filmhuset i Stockholm den 19 september. Deltagarna bjöds in att ta del av hur Filmhuset arbetar pedagogiskt med film som utgångspunkt. Kvällen bjöd på "En Filmhistorisk Resa" där pedagog på Filmhuset berättar hur de jobbar från lärarhandledning till spel med film-minnen. Besöket avslutades i minusgrader på grund av besök i filmarkivet.

Region Väst

Regionansvarig skickade ut regional information till medlemmar samt förfrågan om medlemmar i regionen vill anordna programpunkt. Ingen visade intresse för detta.

Region Mellan

Regionansvarig skickade ut regional information till medlemmar.

Region Syd

Regionansvarig skickade ut regional information till medlemmar.

Region Norr

Regionansvarig skickade ut regional information till medlemmar samt inbjudan till höstkonferensen med särskild inbjudan till program på Västernorrlands museum. Ingen visade intresse för detta.

Medlemmar

Antalet medlemmar har under 2022 både ökat och minskat, där institutionsmedlemmarna har ökat medan de individuella medlemmarna har minskat något. Det beror på att flera befintliga samt nya medlemmar väljer att övergå i institutionsmedlemskap istället för enskilda medlemskap, eftersom arbetsgivaren bekostar avgiften och det underlättar deras betalning och administration. Under 2022 hade föreningen 51st enskilda medlemmar och 22st institutionsmedlemmar. En mindre sänkning av enskilda medlemmar (59st 2021) och markant ökning av institutionsmedlemmar (15st 2021) från föregående år.

Eftersom vi kan se en ökning av institutionsmedlemmar har styrelsen under året påbörjat ett arbete med att se över och uppdatera institutionsmedlemskapet. I denna översyn ingår även fortsatta analyser av hur information från FUISM sprids till institutionsmedlemmarna. Med detta hoppas styrelsen kunna öka institutionsmedlemskapen och fånga upp medlemmar som vi tappat under tidigare år, samt öka delaktigheten i föreningens aktiviteter.

Ekonomi

Årets resultat börjar spegla ett mer normalt år utanför pandemin, med fler fysiska möten och medföljande resekostnader för styrelsemedlemmar. Kostnaderna för konferens och årsmöte följer förra årets lägre siffror, då hybridmöten erbjöds även detta år. Totalt var intäkterna 54 700 kr och kostnaderna 55 358,02 kr, vilket gav ett underskott på -658,02 kr under 2022 (En felaktig inbetalning till FUISM på 8725 kr och dess återbetalning har exkluderats ur dessa siffror).

Medlemsintäkterna gick från 43 400 kr år 2021 till 54 700 kr under 2022. Institutionsmedlemskapet stod ensamt för ökningen på 11 tkr (från 26 tkr år 2021 till 37 tkr under 2022). Orsaken ligger främst i uppdaterade av e-faktureringen, automatiskt utskick av faktura för medlemskap vid årets början, samt ökad information kring institutionsmedlemskapets fördelar till nya och befintliga medlemmar. Föreningen har deklarationsfrihet i 4 år till och den ekonomiska redovisningen kompletteras till verksamhetsberättelsen som en bilaga efter godkännande från revisor.

Webbplats och Facebook

På föreningens webbsida www.fuism.se har information fortlöpande publicerats som rör föreningens egen verksamhet, samarbeten och annan information som bedöms som viktig att nå ut med till medlemmarna. Hemsidan har under år 2022 uppdaterats och även arrangerats om till viss del för att det ska bli lättare och tydligare för besökare att hitta rätt information.

"Gillare" och "följare" på Facebook-sidan har vid årsskiftet båda överstigit 1000 personer. Under år 2022 har en person varit ansvarig för såväl webbsidan som Facebook-sidan. Medlemmar i styrelsen och andra har skickat in förslag till vad som ska delas på sidan samt så har den ansvarige och ordförande lagt upp inlägg om aktuella händelser

Ett digitalt formulär är tillgängligt på föreningens hemsida användes för att samla nomineringarna av Årets pedagogiska pris.

FUISM har en egen Teams-kopplad till föreningen varifrån länkar till digitala konferenser, filer och annat kan skapas.

Föreningens arkiv

Föreningens arkiv finns på Riksarkivet.

Styrelsens möten

Årsmöte hölls: 21 mars 2022

Styrelsens konstituerande möte hölls: 4 april 2022

Styrelsemöten hölls: 25 april (digitalt), 30 maj (digitalt), 13-14 juni (Stockholm), 19 september (digitalt), 17 oktober (digitalt), 21 november (digitalt), 12 december (digitalt), 23-24 januari (Stockholm), 6 mars (digitalt) och 3 april (digitalt).

FUISM:s styrelse verksamhetsåret 2022

Ordförande

Karin Jonsson, Bildmuseet

Vice ordförande/Sekreterare

Linn Nyberg Ekengren, Världskulturmuseerna

Vik. sekreterare Malin Wahl, Sveriges Fängelsemuseum

Kassör

Azmara Nigusse, Hallwylska museet

Arkivansvarig/Årets pedagogiska pris

Erik Roupe, Malmö museer

Medlemsansvarig

Therése Wijkander, Tekniska museet

Regionansvarig Norr

Sofia Eriksson-Bergström, Västernorrlands museum

Regionansvarig Stockholm/Gotland

Anna Seidevall-Byström, Stadsmuseet i Stockholm

Vik. Ellen Hallgren, Statens historiska museer

Regionansvarig Väst

Elisabeth Corsander, Bohusläns museum

Regionansvarig Syd

Anna Norberg, Bästa biennalen

Regionansvarig Mellan

Emma Friberg, Ståhl Collection

Webb/sociala medier

Ellen Hallgren, Statens historiska museer

Suppleanter

Eric Östergren, VRAK - Museum of Wrecks

Malin Wahl, Sveriges Fängelsemuseum

Vera Zherdev, Jönköpings länsmuseum

Rätt att teckna föreningen

Karin Jonsson samt Azmara Nigusse

Revisorer:

Sandra Eklund, fritids- och dramapedagog

Madeléne Beckman, ArkDes

Revisorssuppleant: Viktoria Berglund

Valberedning

Åsa Adolfsson, Umeå konsthall

Josefine Ottosson, Jönköpings länsmuseum

Åsa Thunström, Forum för levande historia

Mars 2023, Styrelsen genom

Karin Jonsson
Ordförande

Malin Wahl
Vik. sekreterare